

Preu
de subscripció :
2'50 ptes. l'anys
Un número :
10 cts.

EMPORIÓ

PERIÒDIC QUINZENAL

Redacció i
Administració :
**Ateneu
Montgrí**

Anys I

TORROELLA DE MONTGRÍ 21 de Març de 1915

Núm. 6

DE LA TERRA

VICIS COL·LECTIUS

VIII

EGOISME

En la llista dels nostres *Vicis col·lectius*, l'*egoisme* ocupa un lloc de preferència.

Ell es alhora motiu i conseqüència, per dir-ho millor causa i efecte. Procedeix d'un materialisme repugnant, d'un sentiment excessiu del propi benestar; i es per altre part origen del individualisme, de la manca d'esperit de caritat i de col·laboració.

Sovint les deficiències de la nostra ànima, ens donen moments d'esquifiment, de migradesa, que ens fan pesar els beneficis i els inconvenients, que ens porten a regatejar un apoi i una ofrena a l'obra comú. Sovint instints espuris se revoltent en nostre interior amb un sentit dedomini i de mperi; es aleshores quan la voluntat equivocada responent an aquell estat, ens presenta tot el dipòsit de petits designis, de baixes miserietes, i esdevenim plens de rezels, per l'obra que els altres intenten donar-hi satisfacció i esdevenim covards per a l' desprendiment dels recursos que ns son propis, i fins secretament maleim an els que amb un alt exemple de desinterés, treballen amb tot l'ardiment d'una vida jove, amb l'activitat d'un entusiasme fervorós, al objecte de conseguir alguna utilitat social.

La feblesa d'aquestes constitucions esperituals, no 'ls hi permet capir l'acció feconda de la generositat, no'ls hi permet concebir l'altruisme del home,

que vessant nobles propòsits labora amb fé i constancia en una obra d'interés general. Aquest esperit davant d'aitals exemples, busca amb afany una explicació que satisfagui la seva petita concepció de la vida i li sembla veure sempre interessos amagats, aspiracions egoistes, que com serpens malignes cuejen en un fons secret de propòsits xorcs i de mides bastardejades.

L'insult al desinterés del home que treballa sense remuneració directe, amb el sol desig d'intentar

una millora col·lectiva, viu constantment en el cor i en la boca dels mesquins, dels egoistes. A un perque se esforça en ajuntar els interessos agrícoles per exemple i vol donar per medi de l'associació una fórmula a les necessitats de la producció i vol lliurar an el pagés, per medi de caixes d'estalvi, dels abusos d'exploitadors i d'usurers, li diuen que alguna compensació de u trobar quan per a conseguir el benefici públic sacrifica hores i mes hores de activitat, d'entusiasmes.

An el que portat de la sincera fé en un ideal i en un sentiment de vida, oblidada fins de vegades els seus propis interessos per a dedicar-se a impulsar una obra de cultura per exemple, que aixequi el nivell del nostre esperitualisme, i respóngui an el bon nom de Torroella i de Catalunya,

li tiren en cara o van a contar-ho a les amistats, que aquell home busca un afany de popularitat, o anhela fer-ho servir de plataforma per a ulteriors situacions.

Tot açó es obra d'aquest egoisme que no permet imaginar que hi hagi un cor prou ample, prou lliberal, prou generós, que sacrifiqui el benestar de moltes hores per a treballar impulsat per un al-

Ateneu Montgrí

PROGRAMA

de la XIV vetllada íntima que ccelebrarà avui
dia 21 la secció dramática del ATENEU
MONTGRÍ amb la coòperació de les
aplaudides actrius senyoretes

Agna Morera i Eularia Durán

I La comedia dramática de J. Morató, en tres actes

EL TRESOR

i el sainet en un acte, de J. Mallol

LA MALETA DEL ONCLE

No dubtem de que el públic torrocellenc, que tant aplaudi a la molt notable actriu AGNA MORERA quan en la representació d' Amores y amoríos treballá per primera vegada a Torroella, acudirá a una vetllada que promet constituir un èxit artistic.

truisme, amb l'objecte de conseguir una satisfacció pura, una senzilla millora pública; es que 'ls egoistes no coneixen el goig íntim del esperit després de la realització d'una obra lloable, es que ells no coneixen les suavíssimes inspiracions d'una ànima jove que viu d'amor, que viu de patriotisme.

Amb aquesta forma no es possible fer una obra gran, perquè aquell egoisme, aquell afany inmoderat de propi benestar, escatima uns céntims miserables, priva la col·laboració, mata l'obra.

Els torroellencs tenim algunes coses que estant en son període constituïtu, es el període en que 's fá més difícil la vida, en que 'ls instants que passen tenen una importància capdal. Entre altres coses ara anem a intentar restablir la *Fira de Sant Isidre* i per a çó precisa l' esforç, la contribució de tots segons els possibles de cada un.

Devant d'una obra aixís que tants beneficis reportará a tota la vila serán molts els que hi contribuirán perquè saben que després se referan cent vegades de lo que donguin, çó es hi contribuirán pensant únicament amb l' egoisme miserable; els altres els que no 'ls hi porti cap ventatge directa el restabliment de la *Fira*, potser fins negarán el seu apoi i la seva ajuda...

Sempre aferrats a la materia, sempre arrocegant-nos pel fanc, sempre mirant cap a terra, mai, mai amb virior per a alçar els ulls al cel puríssim plé de clarors, per a lliurar el nostre esperit dels lligams que l'esclavitzan, per a batre les ales fins a remontan-nos a les esferes de la llum de la generositat i del ideal!

PONS.

FILOSOFÍES

De les tenebroses conspiracions dels Llunaires: Al meu compatriota de la Lluna En Eyrano.

Un comú amic, a qui sincerament hem de calificar de selecte, per sa posició social i per la mesura de son gest, Llunaire ell a sa manera, per més que abomini dels Llunaires, us preguntava l' altre dia:

—*I bé, què us proposèu els Llunaires? Què us heu figurat?*

Jo, Lucianus, el més insignificant, però no el menys patriota dels Llunaires, vull contestar a la pregunta, a fi de satisfer la natural curiositat, un xic agressiva, dels que pretenen ser anti-Llunaires.

—*Què 'ns hem figurat? Què 'ns proposem?*

—*Senzillament: res. O mellor dit, molt. Riure. O encare mellor: riure bé.*

Això ho entendràs, suau adversari: un rural qualsevol, parla; en Mella, en Melquíades Alvaréz, en Maura, parlen bé.

Pots preguntar a un aficionat a les lletres:

—*Què 't proposes?*

I ell te pot respondre amb justesa:

—*Rès; molt: parlar. Mellor dit: parlar bé.*

* * *

Riure bé. Que 't penses que desitgem poca cosa al desitjar riure bé? Desitgem tenir l' intenció del Quixot. El Quixot pot ser la novela d' un boig, però d' un boig que amb sa bojeria alcança lo que no pogueren lograr molts homes de peus de plom amb discursos amarats de discerniment i sensatesa; desterrar els llibres de caballeria i encarnar en sa personalitat fabulosa la verdadera gloria d' Espanya.

Es més, desitgem tenir l' empena de Quixots, ser uns utòpics als ulls dels fenicis. Ells riuràn, però riuràn amb suficiència i compassió. Ells en la Dulcinea, que el Quixot pren per una noble dama, hi veuen una pagesa i res més que una pagesa: no hi oviren l' ideal, el noble amor a la Dona o mellor a l' Hermosura, que amb D. Quixot perseguia o persegueix l' espanyol castiç. Ells de la Ciència de la vida no més en saben això: Llunaire igual a llunàtic; igual a maníatic; igual a ximple.

Però nosaltres argüirem sempre: Home de massa seny semblant, sino igual, a ximple, però a ximple fastidiós, que 's pren la vida en serio i a si mateix més en serio que a ningú.

* *!

Però no cregueu, fenicis, que aquest nostre riure sigui un riure sense entranyes; en Campoamor mateix, mestre de Llunaires, cobava sota la capa de sa rialla amarga, un ideal: l' Amor.

Nosaltres en tenim de forts ideals. Que per riure's de l' Humanitat s' ha d' habitar per sobre d' ella. Nosaltres insignificants, no hi estariem, no més que amb nostra persona. Per això contemplem al món aixecats damunt una columna, que s' anomena filosofia, que està nodrida d' Amor a la nostra cultura, de entusiasme per al progrés de nostra benamada població.

LUCIANUS

FOLK - LORE

QUATRE MOTS

Aquestes ratlles no son per a presentar a l'amic Puigpey, com algún maliciós podria figurar-se. Si l'amic Puigpey necessités presentació, avui per avui per moltes i variades raons, no seria jo 'l més indicat per a efectuar-la; jo, com ell, he sofert les censures de la gent que abomina de la sinceritat que s'escapa espontaniament de la ploma i voldria que 'ls periodistes fòssem uns escolans d'Amén per a totes les estultícies; i aquesta gent forma desgraciadament un nucli bastant poderós en nostra vila. No: nosaltres volem ser sincers, no volem incensar res més que 'l mérit i la veritat i no s'han fetes nostres mans per a remenar sens reposar el respall de l'alabança, contribuint aixís a perpetuar, sino tots els vicis, al menys totes les neuleries, tots els

flamenquismes, tot el bagatge d'atraç que destorba l'obra dels que desitgen per nostra vila un nom bon xic més decorós que 'l de rural en el sentit en que 'ls iònics prenen la paraula.

Escric, doncs, els quatre mots d'introducció per a posar mon nom a prop del den Puigpey, en l'obra simpàtica i digna, d'estudiar les costums de nostra terra; per ajudar-li a portar la creu de les burles i mofes que haurà de soportar de la gent que trobarà que això de parlar de bruixes, de cançons de mainada, de tradicions, son nimietats propies del que no te altra cosa a fer i vol distingir-se. Perqué ja estic acostumat als impropis—i també a fastidiar els neules que me 'ls llencen—i sé que d'aitals nimietats s'han preocupat i s'ocupen homes eminents per sos coneixements i per llur amor patriòtic; sé que en les nimietats del llenguatge i de les cançons del poble hi trobá M. Verdager la principal inspiració que 'l convertí en el príncep de nostres poetes; sé que les nimietats de cançons, llengua, versos, costums i historia de la terra, despertá i encarrilá el grandíós moviment catalanesc, que fa que pugui considerar-se nostra patria, com a la regió més viva de les actuals regions espanyoles.

I creièu que aquestes i altres *nimietats*, en que ens ocupem i 'ns anirem ocupant, si Deu ens dona salut i humor, poden contribuir poderosament al ressorgiment de Torroella.

Per amor a nostra vila i per amor als mateixos crítics—que cap i a la fi son els nostres veïns—comencem, amic meu, els estudis sobre nostra Torroella, amb el cap ben alt, amb tot el nom, amb llegítim orgull, per a estímulo dels peresosos i exemple dels que no tenen prou valor cívic per a figurar resoltos al nostre costat o al nostre davant en aquesta i altres empreses nobles.

F. VIVER, pvre.

ORACIÓ CONTRA LES BRUIXES

Jesús tinc al cor
Jesús tinc a la boca
Deu me guardi a mí
i a la casa tota.

(Tres vegades al anar al llit, i tres vegades més modificant l'última ratlla:

i a la parròquia tota)

CAS DE BRUIXERIA OCORREGUT EN NOSTRA VILA 10 ANYS ENRERA

Una honrada familia de terrassans, feia llarc temps que tenien una nena greument malalta, havent provat inútilment multitud de remeis. Un dia els hi varen dir que la nena estava embruixada i els aconsellaren que anessin a trobar a una «persona» de Cadaqués (una ferrera anomenada Rosalía) qui tenia gran poder contra les influencies malignes. Personat el pare de la nena a Cadaqués, la persona en qüestió, després de consultar un llibre i de resar gesticulant d'un modo estrany, va certificar que efectivament la nena estava embruixada, i va entregar-li un paperet blanc lligat amb tres toms de fil blanc també, amb l'encàrrec de que en arribant a casa seva, sense dir res absolutament a ningú, ho tirés al pou, sense esbrinar el contingut ni tocar un sol tom de fil. Aixís va fer-ho i conten que alló va exercir tant bona influencia, que la ne-

na va anar millorant paulatinament. Al arribar a la convalescència el seu pare va anar a trobar altra volta a la «persona» de Cadaqués, qui va entregar-li un presservatiu perpètu contra les bruixes, consistint en una bosseta de tela blanca amb quelcom a dintre. Aquesta bosseta la va portar la nena llarc temps cosida a la part interior de la cotilla, a fins que un dia sense saber com, li va desapa reixer sens deixar-ne rastre. Els seus pares creuen firmement que les bruixes veient-se combatudes i impotentes, li varen arrencar plenes de rabia, la bosseta protectora.

ALTRE CAS

Un altre cas interessant de bruxeria, autèntic, va ocòrrer trenta anys endarrera en una casa d'un poble veí. Al cap de mig hora o tres quarts que 'ls seus habitants eren a dormir, tot-d'una una ma invisible els hi treia d'una batzegada la roba del llit. La recullien de terra, tornaven a abrigar-se i al cap de mitja hora més, altra volta a terra i aixís fins a tres vegades cada nit. Al mateix temps sentien a les golfes un violent terratrémol i totes les portes i finestres cruixien fortament. Amb el cor nuat d'espant regiraven cada nit la casa de dalt a baix; a les golfes trobaven els sacs de farina cap 'per avall i tot lo demés canviat de lloc, de lo que deduiren que tot era obra de bruixots i ho comunicaren al senyor rector, qui un dia acompanyat de un escolanet, va benchir tota la casa, acabant desde allavors.

ORACIÓ PER ALLUNYAR EL MAL TEMPS

S'ha de dir tres vegades, tenint enceses dugues candeles beneïdes.

Beneida Santa Clara,
pegueu una escombrada
an aquesta nuvolada.

Sant Oriol,
feu sortir el sol;

Sant Agustí,
feu aclarí:

Sant Cebriá,
feu el dia clá,

Santa Creu,
no 'ns deixeu.

Si Sant Josep vol
fará bon dia,

Si Sant Josep vol
fará bon sol.

Sol, solet,

vina'm a veure, vina'm a veure

Sol, solet

vina'm a veure, que tinc fred.

Aquets datos ens han sigut facilitats per una simpàtica terrassana de vuitanta anys, genuinament torroellenca, qui molt amablement ens ho contá amb narració sobria i sincera.

JOAN PUIGPEY.

16 Març 1915.

• E G O S •

NOSALTRES els hem vist passar, enllà la carretera a l'hora tant torroellenca del cap-tard, dalt de un d' aquets veïcols bohemis tant clàssics, veritable llar ambulant. Eren cinc: un home esguerrat; una dona desnarida, de cara esblaimada; dugues nenes d'aspecte miserable, malaltic i un bailet sapat, de nas xato i esguard alegrement picardiós. Son els que van en peregrinació per pobles i viles prodigant a cambi d'unes monedes, alenades d'alegria; son els que fan cabrioles, riuen i canten, dissimulant el seu dolor sota els oripells descolorits.

Nosaltres els hem vist passar; el bailet ens ha fet una ganyota i s'ha posat a riure de bona gana; l'home esguerrat menava el carro, al costat seu la dona desnarida surgia uns draps i les nenes raquíiques cantaven amb llur veueta una cançó flamenca que devenia en els seus llavis, tragedia de la seva alegria malaltiga.

Ha estat una visió d'alegria que passa...

LA guerra europea es ja tant crònica i son tants els comentaris i suposicions que sobre ella hem fet, que la gent ja no discuteix amb l'apassionament i calor del començament.

Queden encara els estrategues de café, els tècnics de la penya de cada café, aquets bons vilatans, que amb santa constancia tot jugant al dòmino, discuteixen calorosament la possibilitat de la destrucció de Gibraltar per l'esquadra turca o bé l'entrada triomfal dels japonesos a Berlín. Per millor demostrar les seves teories solen embrutar sempre el marbre de la taula, dibuixant croquis, plànols i mapes.

Moltes vegades la discussió acaba en disputa i veureu allavors als contrincants esgrimir les seves armes, bragejant nerviosament els uns "El Poble Català" i l' "A B C" els altres. Mes no passa mai d'aquí la disputa, i servent el seu tecnicisme respectiu, se retiren amigablement, satisfets d'haver passat llarga estona distrets, d'haver jugat al dòmino, d'haver begut café i demostrat devant d'algún oient agrícola (que mai fallen) els seus erudits coneixements d' Estat Major. Tot plegat per vint cèntims.

SE VEN UNA CASA en estat millorabe i en condicions ventatjoses. Passeig del Marqués de Robert. Donarán raó an aquesta Administració.

Casa-Torre, planta baixa i un pis, terrat i pati; quadra, confort. Situada en un dels millors carrers. **SE LLOGA.**

- - SECCIÓ AGRÍCOLA

SELECCIÓ DE PATATES - - - DE LLEVOR

Ben coneguda es la influencia que la selecció de les llevors exerceix sobre el rendiment dels cultius. Després del clima, el sòl i els adobs, l'esculliment de la varietat i la selecció, son els factors més importants de la producció.

Més, en el cultiu de patates, si atenem a la producció en fécula o en materies nutritives per unitat de superfície, la selecció ocupa un lloc més important que el clima, el sòl i els adobs.

Es per aixó que avui, aprofitant la oportunitat de la época de la sembra, volem traduir lo més substancial de lo que 'ns diu l' eminent agrónom francès en Garola sobre la práctica a seguir per a fer una bona selecció.

S'esculleixen els tubércols mitjants que acostumen a ser els més rics, els més denses.

Se preparen quatre solucions de sal marina, previament assecada al forn, segons les proporcions riguroses següents:

N.º 1.	.	.	140	grams	per	litre
» 2.	.	.	150	»	»	
» 3.	.	.	160	»	»	
» 4.	.	.	170	»	»	

Després de ben rentats i aixugats els tubércols, se tiren al recipient de la solució n.º 4. Tots els que suren, contenen menys de 19'4% de fécula o de 25% de materia seca, mentres que els que van a fons en porten més.

Els tubércols surants son retirats i sumergits a la solució n.º 3 i aixís sucessivament fins al n.º 1.

Els que s'enfonsen al n.º 4 contenen, com hem dit, més de 19'4% de fécula o 25% de materia seca; en el n.º 3, més de 18'4% i de 24%; en el n.º 2, més de 17'3 i de 23%; en el n.º 1, més de 16 i de 21'8% respectivament.

Fixat el límit de fécula o materia seca del qual no 's vol baixar, se prepara una solució corresponent, aont s'hi tracta tota la sement eliminant la que sura; aquesta operació es senzilla i rápida i ens donará aprovada la riquesa de la sement. Per a coneixer la seva aptitud productiva, haurem de escullir de entre les plantes ja procedents de llevors seleccionades a l'aigua salada, les que presentin més gran desenrotllo, que son les més vigo-roses i que generalment produeixen més tubércols porque son les parts aeries verdes que amb els elements del aire i del sòl fabriquen la fécula i la albúmina que queda en dipòsit o en reserva dins del tubércol.

A la selecció, totes les plantes marcades pel seu desenrotllo, son arrancades a part, escullint-se per a la reproducció, les de rendiment més elevat i guardant per a la pròxima sembra els tubércols que s'enfonsen dins la solució-tipo escullida.

En quatre o cinc generacions se transformen aixís completament les varietats, aixecant el seu rendiment a quantitats fins aleshores desconegudes i millorant-les en qualitat.

Com a prova de l'eficacia d'aquest procediment, cita en Garola el resultat de les seves experimentacions, fetes sobre la varietat de patata «Richter 's

Imperator» que de passada direm que recomana com una de les més productives tant en rendiment brut com en materia nutritiva.

En 1880 i 81 dita varietat li donà en petit cultiu 300 kilos per àrea amb una quantitat de fécula de 14'1%; la producció de fécula per hectària no pasà doncs de 4.230 kilos. En 1890 amb la mateixa varietat seleccionada per Aimé Girard i cultivada en gran escala se produïen 41.000 kilos de tubércols per hectària contenint 18'93. / ° de fécula o sigui un rendiment en aquest principi immediat de 7.789 kilos. L'augment de rendiment en materia útil, fou doncs de 85. / °

I ja que parlem d'experiments en aquest cultiu, no podem pas abstenir-nos de senyalar els resultats dels varis que en diferents sentits s'han fet per distingits agrònoms estrangers.

Dels experiments fets per en Gasparin, M. de Chançany i Aimé Girard sobre la profunditat de labors, resulta que la producció, tant en quantitat com en qualitat, està en raó directa de la profunditat, de manera que en resumint s' aconsella que aquesta no baixi de 40 a 45 centímetres.

Dels experiments practicats a França sobre l'empliar per sement tubércols grossos, mitjants o petits, resulta més convenient i pràctic adoptar els mitjans.

Els ensaigs d'Anderson i de Bergier demostraren també que la fragmentació dels tubércols de sement disminueix la cullita.

Els de l'Aimé Girard sobre la distancia de les plantes, se resumeixen en termes generals a la conveniencia de sembrar a raó de tres a quatre plantes per metre quadrat.

Els de Garola sobre la profunditat d'enterrament de la llevor, acusen certa influencia sobre el rendiment, variable segons la varietat de patates; en terme mig sembla la de 10 centímetres la més preferible.

Els de Aimé Girard respecte la plantació a distancies al ull o amb regularitat perfecta, donen a favor d'aquest darrer procediment un 20. / ° de augment de rendiment.

Els de Anderson en Anglaterra relatius a la supressió de les fulles per a forratge demostren una gran disminució de rendiment en tubércols, essent una pràctica a desterrar.

I per últim, es recomanable no arrencar les plantes fins que els seus teixits siguin completament morts, ja que la creixensa dels tubércols continúa tant com hi ha un reste de vida en la planta; aixís com també per a assegurar durant l'hivern la conservació de les patates destinades al consúm, privant-les en lo possible de podrir-se i de germinar, es necessari preservar-les de la gelada, del calor, de la humitat i de la llum, amagatzemant-les en cellers o en coves.

Es conceptúa que mil kilos de patates ocupen un volúm de 1'54 metres cúbics, dato que consignem per ser convenient al objecte de calcular l'espai necessari per a una cullita o quantitat determinada.

NARCÍS CAMPS.

Bellcaire.

PEDAGÒGIQUES

He tingut ocasió de visitar l'Eposició de Treballs escolars feta per la professora d'Ultramort, donya Montserrat Guixá. I he quedat tant ben impresionat de la tasca admirablement realitzada per la susdita professora, (segons demostren els treballs), que no puc resistir a la tentació de parlar-ne an els bons amics llegidors de **Emporion**.

Mixta es l'escola d'aquell humil poblet empordanés; i per aixó el treball de la Sra. Guixá, es doblement penós i digne de lloança.

Si maravellosament ben fets i d'un gust artístic admirable son els treballs i labors deguts a les nenes, entre els quins hi trobareu desde 'l punt de mitxe i de ganxet, al més complicat treball de punta al cuixí; desde 'l brodat senzill de mocador de butxaca, al de complicadíssim i preciós joc de taula; desde tota mena de fistons i brodats al relleu en llana i seda, als delicats fruïters i panaretas, confeccionats amb ràfia delicadament, no ho són menys els dels petits alumnes ja que hi trobaríau també entre ells, tant els problemes d'aritmética i geometria, com els exercicis d'análissis; tant les planes de caligrafia, com els dibuixos lineals i de orneig; tant els mapes com els cossos geométrics en cartulina.

Lo més digne de lloança es sens dupte l'especial interés que guía a la celosa professora, al volguer de totes maneres separar-se de les costums rutinaries que transformen, en aitals cassos, a l'educació en despreciable treball de propaganda.

Les energies que gasta la senyora Professora de Ultramort, son encaminades a fins eminentment pràctics; i segueixen sens dupte, les orientacions que senyala la moderna Pedagogia.

Treballant com ella treballa, prepara a sos petits alumnes per a les necessitats de demá; ensenyant com ella ensenya, farà d'ells ciutadans dignes i dones nobles i generoses que farán de llur poble un poble model.

Nostra felicitació entusiasta.

JOSEP FIGUEROLA

HOTEL PENINSULAR

GIRONA

Aquest Hotel se distingeix pel seu servei emmerat, per la seva confiança, i
* pels seus preus econòmics *

Carrer Nou o del Progrés : GIRONA

CANÇONERMARÇ

*Ai, Març Marçot! tant gentil;
ets una casta donzella
que ara sembla tota humil,
i ara tota altiva i bella,*

*i ara ens mira amb suavitat,
i ara se'ns gira d' esquena,
després d' haver-li besat
la galta rodona i plena.*

*Es lleugera com un cant,
vola pels camps i no para;
i els cabells se li desfán
i li venen per la cara*

*de tant suaus com els té,
que cap fermall els hi aguanta,
iplora i riu, i se'n ve,
se'n va i torna, riu i canta.*

*El seu enjogament
la fa anar tota cançada,
i al bell mig d' un cop de vent
se despulla el cos de fada.*

*Sobre la carn para el vol
l' ocell i el verd l' embolcalla,
i dolç hi rellisca el sol
fent la primara rialla,*

*Març Marçot, passa i no oblida
les flors, les obre besant
la corola enfredorida
per els grans frets que se 'n van,
i ella també fuig polida,
honest, crescuda, gran,*

*blanca com coloma ardida
sobre un cel seré volant,
com una vara florida
a les mans pures d' un sant.*

J. MASSÓ VENTÓS.

LA FIRA
DE SANT ISIDRE

Quan Torroella fou Torroella eren famoses les fires que se celebraven en nostra vila. En el llibre de privilegis de la casa comunal pot veure's quin interés tenien els reis d'Aragó en augmentar la seva importància.

Tot intent de ressorgiment no podria oblidar avui, la necessitat de restablir lo que la desgracia i la dessidia havien deixat perdre.

Per aixó enguany tindrà continuació l'esforç d'alguns entusiastes torroellencs que lograren anys enrera celebrar novament la fira de Sant Isidre. Que la bona voluntat ens acompanyi a tots.

Quan l'any passat el «Sindicat Agrícola» emprengué la iniciativa, fou l'egoisme que la oïegá en un ambient de miseria.

Fou l'egoisme ignorant qui no sab llensar una pesseta per a recullir-ne moltes.

¡Que 's diria de l'avaricia d'un pagés que 's negués a sembrar la terra per a no perdre el grá de la llevor!

Que no 's contesti amb el proverbial: ¡QUE SE M' EN DONA A MI DE LA FIRA!

Com si no 'ns interessés a tots el viure en una casa on els cabals abunden.

Si respón la generositat de tots, encara que no sigui aquesta extraordinaria, la fira s'anunciará degudament, se combinará un programa atractiu, se celebrarà entre altres coses un important concurs de bestiar. Torroella n' faurá honra i profit.

NOTICIES

Eleccions de diputats.—El pròxim passat diumenge, tingueren lloc les eleccions de Diputats per Catalunya, dites eleccions provincials.

En el districte de Girona hi venen compreses varies poblacions de la comarca de Torroella raó per la que donarem una noticia respecte de son resultat.

Conforme a lo que havíem anunciat nostre distingit amic n'Agustí Riera i Pau, actual President de la Diputació gironina i Conceller de la Mancomunitat, obtingué una brillant votació en tribut a les generals simpaties amb que compta. A més aquesta votació es un alegat popular formidable a favor de la nostra Mancomunitat.

La votació en alguns pobles d'aquesta comarca fou la següent:

	Riera	Huguet	Coromina	Tuyet	Dalmau	Vallés
Bellcaire	31	26	25	73	11	27
Cerviá	119	79	135	77	53	53
Colomés	68	73	77	15	21	1
Jafre	60	45	60	45	62	43
La Escala	165	88	99	68	212	72
Sant Jordi	53	131	84	107	5	23
Ventalló	89	31	88	75	100	71
Verges	164	78	128	100	127	78
Vilademant	27	39	32	36	45	23

El total de vots obtingut fou el següent:

Riera, regionalista 6,992; Huguet, jaumí 6,297; Coromina, conservador 6,005; Tuyet, maurí 4,920 Dalmau, republicà 4360; Vallés, lliberal 3979.

Sortiren triomfants els quatre primers, de manera que amb els elegits per Olot, Puigcerdá i els que queden, la Diputació de Girona estarà composta per sis regionalistes, cinc republicans, tres jaumins, tres conservadors, un lliberal, un reformista i un maurí

Nomenaments.—Han sigut nomenats cate-dràtic i auxiliar respectivament de Fisiologia i Higiene de l'Escola Normal de Mestres de Girona els nostres benivolguts amics els Doctors Coll y Turbau i Bonoventura Carreras, que tantes simpaties han adquirit en l'exercici de la seva professió.

Restauració.—Hem tingut ocasió de veure la restauració que per segona vegada ha efectuat el patrici D. Pere Coll, en la hermita de Santa Caterina. Tot l'edifici ha sigut emblanquit i pintat i la Capella està notablement millorada.

Fem constar amb gust aquesta lloable obra

Barco de guerra.—Ha visitat nostres aigües el canyoner espanyol «Marqués de la Victoria» qui davant del Estarlit efectuá diverses maniobres i pràctiques de tir.

Consums.—Després d'haver estat exposat durant el temps reglamentari el Repart de Consums que ha de regir enguany, el dia 10 tingué lloc el judici de agravis.

Desgracia.—Dies passats un treballador del Molí, anomenat Jaume Castelló, transportant sacs de farina, va tenir la dissort de caure, produint-se llessions generals i magullament de una cama.

Tramontana.—Durant casi tota la setmana passada, vàrem «disfrutar» de una violentíssima tramontana que causá greus danys en els arbres fruiters.

El bon sentit catalá s'imposa.—Hem observat amb satisfacció que la «Lliga Republicana» ha imprés els seus comunicats i rebuts en nostre estimat idioma. Decididament el bon sentit catalá va imposant-se.

Examens.—En la «Gaceta» s'hi ha publicat una R. O. d' Instrucció Pública, disposant que 'ls examens per grupos, determinats pel R. D. del senyor Bergamín, no comensin a regir fins el curs 1915-16.

: OBRES D' EN : J. MASSÓ VENTÓS

PORTIC, primer llibre de versos 2 ptes.
 ÀRCA D' IVORI, llibre de versos. 2 ,,
 CONTES D' ANDERSEN, traducció. . . 0'50 ,,
 LA DONA D' AIGUA, Andersen. . . . 0'50 ,,
 LES SET PRINCESES, de Maeterlink . 0'50 ,,
 L'HORA TRANQUILA, llibre de versos. 3 ,,

De venta a L'AVENÇ, Barcelona; a la llibreria Dalmau Car-
 :: les, de Girona, i a l'Administració d' EL MONTGRÍ ::

Vetllada.— El dia 14 d'aquest mes, la secció d'aficionats del Circol de Catòlics d'aquesta vila, va donar un rato de esbarjo i divertiment als socis de la mateixa, posant en escena el drama en un acte «Esclat» i les peces còmiques en un acte «La Tunyina i Retratos», veient-se la vetllada forsa concorreguda.

El dia de Sant Josep, la mateixa societat celebrà una vetllada reglamentaria, que resultà notable i agradosa.

Religioses.—El diumenge passat, se celebrà en nostra Iglesia parroquial, la conclusió de la novena dedicada a Sant Josep predicant-hi el nostre benvolgut amic i subscriptor Mossen Joan Barolés qui predicà amb adequada senzillesa i amb unció apostòlica.

Abans d'ahir donà comens a l'Iglesia de Nostra Senyora dels Dolors de nostra vila el septenari dedicat a la Mare de Déu, en el qual hi predica l'orador sagrat Rnt. Pare Xavier Ferran de la Companyia de Jesús.

Conseqüències de la guerra.—També a Torroella s'han deixat sentir els efectes de l'actual conflicte que flagella la Europa.

Els queviures han pujat de preu. Els dos elements més essencials, el pa i la carn, se venen amb un recàrrec de 0'10 pessetes per lliura sobre els preus ordinaris.

A fi de contestar una consulta de les autoritats superiors el diumenge se reuniren a la Casa comunal convocats per l'arcalde, forners i paners que donaren noticia de l'existència en gra que tenim a Torroella. Aquesta com es natural no bastaria pel consum.

Casament.—El dia 13 del present contragueren matrimoni en l'esglesia parroquial el jove Llorens Vilanoba amb na Maria Bataller.

Els desitgem eterna lluna de mel.

Carnet.—Hem rebut l'hermosíssim carnet en que els nostres Montgrins anoncien la seva orquestra per a la vinent temporada. En les cobertes se destaquen en relleu bustes dels musics mes celebrats.

Felicitem als nostres amics que una vegada mes han donat prova del seu bon gust.

Sequetat.—Els pagesos es queixen de la gran manca d'aigua i asseguran que de no ploure aviat les properes collites sen ressentiran greument.

De la vetllada.—Es molt probable que la aplaudida actriu Agna Morera recitarà en la vetllada d'avui al Ateneu algunes escullides poesies del seu repertori.

Naixement.—La esposa de nostre subscriptor

en Miquel Cristófol va donar a llum amb tota felicitat una xamosa nena. Acompanyem a llurs pares en el seu goig intens.

SE VÉN UN TRULL

en estat immillorable i condicions ventatjoses.

Donarà raó: SALVADOR LLORET, Passeig del Marqués de Robert.

Un pou notable.— Prop de la Casa de bombes pera elevació d'aigues potables, s'està construint un pou molt notable tant per la seva especial construcció com pel seu diámetro que medeix 12'50 metres.

Sembla que amb aquesta forma se lograrà que no falti aigua potable en la quantitat necessaria. No cal dir si desitjarem que'l resultat compensi el sacrifici de la Companyia d'aigues a qui felicitem per la seva enérgica decisió.

El Pá dels Pobres.— Aquesta societat benéfica tan lloable, ha recaudat en el curs d'un any 495'30 ptes. que ha repartit entre families necessitades.

Aquest éxit haurá d'estimular segurament a tots quants treballen per a estendre l'acció de «El Pá dels Pobres» que tant bé reporta als desgraciats.

Del missatge a Joffre.—A la «Lliga Republicana» d'aquesta vila s'han obert llistes a fi de que firmin quants vulguin adherir-se al missatge que 's desitja enviar pels amics de França al generalíssim Joffre.

De l'Estartit.—Se'ns diu que entre els pescadors de l'Estartit regna gran satisfacció; ja que sembla que en aquests dies se pesca gran quantitat de sardina.

Donada la crisi que atravessava l'industria pesquera en dita població es doblement agradable la bona nova.

Defunció.—El día 13 de Març morí a Torroella l'industrial D. Lluís Durán. (A. C. S.)

El seu enterro que 's verificá el diumenge passat posá de manifest les simpaties de que disfrutava el finat.

Enviem a la seva familia l'expressió de nostre condol.

Film d'art.—La empresa del Cine, té el propòsit de donar una serie de projeccions de la notabilíssima pel·licola «Quo Vadis?», que tant d'éxit ha assolit en tots els llocs on ha sigut projectada.